הלכה · משנה תורה · מפרשים · בני בנימין · ספר מדע

בני בנימין על משנה תורה, הלכות יסודי התורה

רבי אליהו דוד רבינוביץ תאומים [האדר"ת]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

בני בנימין על משנה תורה, הלכות יסודי התורה

רבי אליהו דוד רבינוביץ תאומים [האדר"ת]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/בני-בנימין-על-משנה-תורה-הלכות-יסודי-התורה/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ב 4
הלכה ח 4
פרק ה 4
הלכה ד 4
הלכה ה 4
הלכה ו 5
הלכה י 5
הלכה יא 5
פרק ו 5
הלכה ה 5
הלכה ט 5
פרק ז 5
הלכה ג 5
פרק ט 6
הלכה ג 6
פרק י 6
הלכה ג 6
הלכה ד 6
הלכה ה 6

פרק ב

הלכה ח

כל צורה וצורה לפי מעלתו ולא לפי גדלו. ע"ל פ"ג ה"ט כתב לפי גדלו ולפי מעלתו ולפ"ז גם כאן צ"ל כן. וכן הוא מוכרח. כ"א הרה"ג ר' צבי יהודה שי' [זצ"ל]:

פרק ה

הלכה ד

ואלו הם הרוגי מלכות שאין מעלה על מעלתן. לפמש"כ מקודם ר"ע וחבירו. ק' בכאן ק' הגמ' אטו הרוגי מלכות ותו לא כדפריך בפסחים (נ') וצ"ל שמש"כ ועליהם קאי על מש"כ מקודם ה"ז קידש אה"ש:

ועליהם נאמר כי עליך הורגנו. גיטין (נ"ו) סנהדרין (קי"א:)

ועליהם נאמר אל"ח כו'. סנהדרין שם:

מפי השמועה למדו ההוא ולא אנוס. תו"כ פ' קדושים ע"פ זה וכה"ג דרשי בשחוטי חוץ בפ' אח"מ ובזבחים (ק"ח:)

ומש"כ רבינו ומה אם ע"ז חמורה כו' הוא לפי שיטתו דמולך ע"ז היא ועי' לח"מ פ"י ה"ג מע"ז שנסתפק בזה ומכאן מוכרח כן ולפז"ק לל"ק בנעהמ"א לפטור אנוס אלא ודאי דללאו אתא קרא שלא יענשו לאנוס ומה שצריך קרא בש"ח לפטור אנוס ע"ש בתוס' ובחי' הרשב"א קדושין (מ"ג.) ולכאורה י"ל עפ"מ דקי"ל יש שאלה בהקדש. וכדילפינן מקראי בנדרים (ע"ד.) א"כ סד"א דחובה עליו לשאול ולהפטר מאיסור ש"ח. וא"כ ס"ד דאף שבתחילתו הי' באונס. אבל מכיון שבידו להפקיע האיסור. ה"א דה"ל מזיד במה שמניח הדבר כשהי'. ולא נשאל על הקדישו קמ"ל דמ"מ פטור הוא על אונסו. אלא דאכתי תקשה לב"ש. דס"ל דא"ש בהקדש (ע"ש בנדרים). וי"ל לשיטתייהו בא"א. יעו"ש בקדושין ואכ"מ. ובחיבורינו השיב דוד בקונטרס עריכת נר ה"ר בס"ד לדברי רבינו שהוא לאו ולא שלילה. ואכ"מ לבא בארוכה. ומשכהכ"מ חוץ ממי שבא על הערוה. עי' בדבריו פ"כ מסנהדרין ה"ב ובח"מ על אהע"ז סי' כ' סק"ג:

הלכה ה

מש"כ הכ"מ בשם ת' הרשב"א בדגמ"ר יו"ד סי' קנ"ז הקשה ע"ז מדברי הירושלמי במקומו שמפורש להפך. ועמש"כ בחיבורנו מלואת אבן על אהע"ז סי' ד' בס"ד שיש לדון לחלק בין שפחה לשפחה. שאם היתה מיוחדת לעבד היא כאשת איש ואסורה. עי' סנהד' (נ"ח:) ופ"ט ממלכים ה"ח. וא"כ חמורה שפחה כזאת משפחה הפנויה:

ובזה י"ל לשיטת רבינו בפי"ב מאס"ב דאיסור שפ"כ לישראל היא רק מדרבנן ותמהתי עליו שם בעה"י מסוגיא דחולין (קי"ד:) ולהאמור א"ש אחז"ר מצאתי בס' סדר משנה כאן שכ"כ לחלק (לשי' רבינו).

וכן אם א"ל. פסק כרשב"ל עד ר"י ועי' כ"מ. ובנוב"ק בהע"ז סי' נ"ט כ' דאין הכלל שהלכה בכ"מ כריו"ח. רק בבבלי ולא בפלוגתתם שבירוש' וענוב"ת חיו"ד סע"ד מה שטרח בנו ז"ל ליישב הך סברא:

הלכה ו

ואם עבר ונתרפא עונשין אותו. נראה לומר דמדהזהירה התורה שלא להתרפאות אפילו במקום סכנה ל"ש לקרותו אנוס כלל עד שנפטרה משום הך דההיא ולא אנוס משא"כ ברוצים להורגו. ועי' ע"ז (כ"ז:) בהך דבן דמא ב"א של רי"ש ובירושלמי שם. ועי' גליון הרש"א ביו"ד סימן קנ"ז מש"כ ע"ד רבינו:

הלכה י

ה"ז מחלל את השם ולפיכך נאמר בשבועת שקר כו'. עי' רפי"ב משבועות וצע"ק. ודע דמקור דברי רבינו שבכל מצוה שעובר שייך חה"ש הוא מסוטה (לו:) וכלשון רבינו יוסף שקידש ש"ש בסתר. ועי' קדושין (מ.) ואבות פ"ב:

הלכה יא

או שירבה בשחוק. עי' כ"מ מפי' דאבות. במיעוט שחוק. ועי' מס' ד"א זוטא פ"ה ובעירובין (פ"ד:) ומש"כ **או באכילה ושתיה**. עי' כ"מ וסנהדרין (נב.) וע"ל פ"ב ה"ג. ויתר דברי רבינו עי' שבת (פ"ח:) סוטה (ה.):

פרק ו

הלכה ה

ע"ל פ"י מס"ת הב' שסותר לדבריו שבכאן. ועי' ט"ז יו"ד סרפ"א ובהקובץ שם ומש"ש ג"א בס"ד.

הלכה ט

מה שהקש' הכ"מ מ"ט ל"ה כשמואל. עי' יבמות (קט:) דסוגיא שם שלא כשמואל עמ"ש:

פרק ז

הלכה ג

והוא היה משל למלכיות. מדרש רבה פ' ויצא:

פרק ט

הלכה ג

אבל אני אקריב בדבר ה'. ירושלמי תענית פ"ב ה"ח. מגילה פ"א סוף ה"א. ועי' תוס' סנהדרין ויבמות ולח"מ שלא הביאו הירושלמי:

פרק י

הלכה ג

והלא מעוננים כו' מאשר ולא כל אשר. דברי המ"ר פ' וישב פ' פ"ה ע"ש:

הלכה ד

ולא מצינו שחזר בטובה. מקור ד"ק ממדרש ר' תנחומא פ' וירא בפ' וד' פקד את שרה ועי' צל"ח ברכות (ד.)

הלכה ה

אסור לנסותו. עי' תענית (ט.) ובסדר משנה באריכות.